

KESKI-SUOMEN VAMMAISPALVELUTYÖRYHMÄ

Aika	To 15.2.2018 klo 12–14																						
Paikka	Kokoustila 100, 1. krs, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Matarankatu 4, Jyväskylä																						
Osallistujat	<table><tr><td>Lehtinen, Armi vpj.</td><td>vs. tulosaluejohtaja, Jämsän kaupunki</td></tr><tr><td>Anttila Laura</td><td>Sosiaalityön harjoittelija, Koske (siht.)</td></tr><tr><td>Arasalo Susanna</td><td>Sosiaali-ohjaaja, Laukaan kunta</td></tr><tr><td>Grönholm Saila</td><td>Sosiaalityön harjoittelija</td></tr><tr><td>Hokkanen, Rauno</td><td>Keski-Suomen neuroliitto, vpj. Neuroliitto</td></tr><tr><td>Lahtela Riikka</td><td>Kuntoutusohjaaja, Vaalijalan kuntayhtymä</td></tr><tr><td>Liukkonen, Johanna</td><td>kehittäjäsosiaalityöntekijä, KSLAPE-hanke</td></tr><tr><td>Simo, Pirkko</td><td>kehitysvammahuollon vastaava ohjaaja, Joutsan kunta</td></tr><tr><td>Sormunen, Jenni</td><td>kuntoutusohjaaja, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri</td></tr><tr><td>Tienhaara, Hanna</td><td>sosiaalityöntekijä, Laukaan kunta</td></tr><tr><td>Virtanen, Satu-Maria</td><td>hallituksen jäsen, Kynnys ry, Jyväskylän ohjausryhmä / puheenjohtaja, Jyväskylän vammaisneuvosto</td></tr></table>	Lehtinen, Armi vpj.	vs. tulosaluejohtaja, Jämsän kaupunki	Anttila Laura	Sosiaalityön harjoittelija, Koske (siht.)	Arasalo Susanna	Sosiaali-ohjaaja, Laukaan kunta	Grönholm Saila	Sosiaalityön harjoittelija	Hokkanen, Rauno	Keski-Suomen neuroliitto, vpj. Neuroliitto	Lahtela Riikka	Kuntoutusohjaaja, Vaalijalan kuntayhtymä	Liukkonen, Johanna	kehittäjäsosiaalityöntekijä, KSLAPE-hanke	Simo, Pirkko	kehitysvammahuollon vastaava ohjaaja, Joutsan kunta	Sormunen, Jenni	kuntoutusohjaaja, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	Tienhaara, Hanna	sosiaalityöntekijä, Laukaan kunta	Virtanen, Satu-Maria	hallituksen jäsen, Kynnys ry, Jyväskylän ohjausryhmä / puheenjohtaja, Jyväskylän vammaisneuvosto
Lehtinen, Armi vpj.	vs. tulosaluejohtaja, Jämsän kaupunki																						
Anttila Laura	Sosiaalityön harjoittelija, Koske (siht.)																						
Arasalo Susanna	Sosiaali-ohjaaja, Laukaan kunta																						
Grönholm Saila	Sosiaalityön harjoittelija																						
Hokkanen, Rauno	Keski-Suomen neuroliitto, vpj. Neuroliitto																						
Lahtela Riikka	Kuntoutusohjaaja, Vaalijalan kuntayhtymä																						
Liukkonen, Johanna	kehittäjäsosiaalityöntekijä, KSLAPE-hanke																						
Simo, Pirkko	kehitysvammahuollon vastaava ohjaaja, Joutsan kunta																						
Sormunen, Jenni	kuntoutusohjaaja, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri																						
Tienhaara, Hanna	sosiaalityöntekijä, Laukaan kunta																						
Virtanen, Satu-Maria	hallituksen jäsen, Kynnys ry, Jyväskylän ohjausryhmä / puheenjohtaja, Jyväskylän vammaisneuvosto																						

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

1. Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja Armi Lehtinen avasi kokouksen.

Kokouksen tarkoituksena on jatkaa Keski-Suomen järjestämissuunnitelman kommentointia.

2. Osallistujien toteaminen

Todettiin osallistujat

3. Keski-Suomen järjestämissuunnitelmaluonnos – miltä sosiaalipalvelut, vammaispalvelut sekä asiakas- ja palveluohjaus näyttävät vammaisnäkökulmasta?

Rauno Hokkanen kertoi kuulumiset järjestöjen sote-työpajasta 9.2.2017, jossa järjestämissuunnitelmaa käsiteltiin.

Näkövammaisten taholta koettu ongelmalliseksi internetin puute sekä ikäjakauman painottuminen ikäihmisiin. Lisäksi ongelmalliseksi on koettu se, ettei järjestämissuunnitelman sisältöön pääse tutustumaan. Huolenaiheena nousi esille myös maakunnallisen tasarvon sekä palveluiden säilyminen ja liikkuvuus. Keskustelua työpajassa synnytti myös vammaisjärjestöjen resurssit sekä sijoittuminen uudessa sote-maakunnassa. Pohdittiin, toteutuuko järjestöjen osallisuus toivotulla tavalla. Todettu, että vertaistuki ja kokemusasiantuntijuus ovat vammaispalvelujärjestöjen valtteja. Mainittu, että tulevaisuudessa erilaisten rajapintojen sijaan tulisi keskittyä yhteiseen työskentelyyn. Työpajassa todettiin, että järjestämissuunnitelmassa positiivista on asiakkaiden osallisuuden mahdollistaminen sekä mahdollisuus kommentoida keskeneräistä järjestämissuunnitelmaa.

Vammaispalvelun neuvottelupäivillä 8.–9.2. keskusteltu lainsäädännöstä. Vammaislainsäädännön uudistuksesta ei ollut vielä uutta kerrottavaa. Tavoitteena on, että laki on valmis vuonna 2020. Myös TEOS-lainsäädäntö on edelleen keskeneräinen. Pohdittu TEOS -

lakien kohdalla sitä, että vammaisilla henkilöillä tulisi olla yhtäläinen oikeus saada TE-palvelut käyttöönsä. Niin ikään itsemääräämisoikeuslaki on työn alla. Asiakasmaksulaki on keskeneräinen, mutta työryhmän työskentely on päättynyt. Uusia maksuja ei kuitenkaan pystytä valmistelevaan järjestämissuunnitelmassa, lain keskeneräisyyden vuoksi.

Keskustelua järjestämissuunnitelmasta:

Järjestämissuunnitelman ongelmakohdiksi on nimetty liiallinen laajuus. Huomautettu, että saatavilla uusi Sitran ohjeistus tietopaketteihin. Tämän ohjeistuksen huomioiminen myös järjestämissuunnitelmassa, esimerkiksi omaishoidon kohdalla.

17.17.5 Alueelliset apuvälinepalvelut ja vammaispalvelulain mukaiset asunnonmuutostyöt

Termien käyttö järjestämissuunnitelmassa. Keskusteltiin esimerkiksi asiakas ja potilas -määreiden käytöstä sekä terveyden- ja sosiaalihuollon eroista käyttäen näitä määreitä. Suhdutaan myönteisesti siihen linjaukseen, että apuvälinepalveluita tuotettaisiin pääasiassa sote-keskuksissa. Apuvälineiden huolto aiheutti keskustelua ja todettiin, että sen tulisi olla selkeästi mainittuna järjestämissuunnitelmassa. Pohdittiin, voisiko vaativampi apuvälinehuolto olla keskitetty johonkin.

Nähdään (turvallisuus)riskinä, että järjestämissuunnitelmassa ei ole määritelty asunnonmuutostöitä ja urakoitsijan roolia tarkemmin. Erityisesti vastuukysymyksiin ja arviointiin tulisi kiinnittää huomiota. Ehdotettu, että maakunnassa tulisi olla joku asiantunteva yksikkö, joka arvioi ja mahdollisesti valvoo asunnonmuutostöitä. Korostettu myös rakennusteknisen asiantuntemuksen merkitystä. Mietitty, että urakoitsija voisi olla esimerkiksi kunnan tekninen palvelu. Asunnonmuutostyöt vaatisivat myös yhteistyötä sosiaalihuollon ja rakennuttajan välillä.

Järjestämissuunnitelmassa tulisi arvioida avata tasapuolisesti: ei niin, että toisia kohtia selvitetään enemmän kuin toisia. Myös arviota pitkäaikaisuudesta tulisi selventää enemmän, pohdittiin harkinnan lisäämistä tähän kohtaan, erityisesti pienempien muutostöiden kohdalla. Mietitty, että tärkeää olisi yhtenäistää käytäntöjä sen suhteen, minkä nimikkeen alla mitään myönnetään tai voidaanko esimerkiksi asunnonmuutostöitä tai apuvälineitä sisällyttää henkilökohtaisen budjetin piiriin, mikä osaltaan kirjavoittaa käytäntöjä. Koettu hyväksi, että järjestämissuunnitelmassa eritelty erikseen kaikki palvelut, esimerkiksi apuvälineet.

Huomautuksena, että vapaa-ajan toiminta tulisi myös lisätä kohtaan, jossa pohditaan korvauksia alaotsikon vammaisen henkilön päivittäisen toimintojen välineet, koneet ja laitteet -kohdassa. Huomattu, että järjestämissuunnitelmassa silloin tällöin lukee myös virheellisesti kunta, kun tulisi lukea maakunta.

17.22.2 Vammaispalvelulain mukaiset matkat

Pohdittiin matkojen maksatusta ja sitä, mistä matkat maksetaan. Keskusteltu henkilökohtaisen budjetin osuutta matkoista. Päädyttiin siihen, että pidetään henkilökohtainen bud-

jetti yhtenä mahdollisuutena matkakustannuksen kattamisessa. Korostettiin yksilöllistä tilannetta ja pohdittiin kohtuullisuuden merkitystä. Todettu, että pitää huomioida se, että matkojen maksatuksella ei rajoiteta yksilön osallistumismahdollisuutta.

Matkojen määrään ei oteta kantaa sosiaalihuoltolaissa (23 §).

Keskusteltu, mitä saattaja-käsitteellä tarkoitetaan. Pohdittu tämän käsitteen epämääräisyyttä ja sitä, ettei kunnalla ole tarjota tällaisia saattajia. Saattaja-käsite sisältää monimuotoisen joukon ihmisiä, lähtökohtana asiakkaan oma aktiivisuus saattajan hankinnassa.

17.16.4 Asumispalvelut

Keskustelua herätti palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden kohdalla kilometrimääreeksi asetettu sadan kilometrin matka. Pohdittiin tämän olevan melko pitkä matka. Kommenttina myös pohdittu asiakasmaksujen mainintaa asiakirjatekstissä. Todettu summan linkittyvän lakiin.

Pohdittu, miten vammaiset kuvataan peruspalveluissa, toiveena olisi integraatiota perus- ja vammaispalveluiden kanssa. Mietitty, että perhehoito keskitettäisiin yhteen yksikköön maakunnan tasolla. Toisaalta huomautettu, että vammaiset ovat tähän mennessä olleet näkymätön ryhmä perhehoidon kohdalla.

Toiveena esitetty, että järjestämissuunnitelmassa olisi enemmän yhtenäisyyttä kaikilta osin ja turhaa päällekkäisyyttä saataisiin karsittua. Pohdittu sen olevan selkeämpää, jos myös matkojen kohdalla yhtenäistettäisiin esittämistapaa sen suhteen, puhutaanko matkoista tunteita vai kilometreinä.

Kehitysvammaisten asumispalveluiden kohdalla ei ole mainintaa henkilökohtaisesta budjetista.

17.16.7 Liikkuvat asiantuntijapalvelut/ moniammatillinen erityisasiantuntijaryhmä

Tämä palvelu kehitetty asiakkaiden tarpeista nousten. Pyrkimyksenä on tuen ja ohjauksen tuominen arkipäivään, laitostuntoutuksen vähentäminen. Tarvittaisiin täsmennystä esimerkiksi sen suhteen, kenen alaisuudessa liikkuvat asiantuntijapalvelut toimivat.

4. Muut asiat

Ei muita asioita

5. Seuraava kokous

Seuraavan kokouksen ajankohtaa ei vielä sovittu, ajankohdasta ollaan yhteydessä myöhemmin.

6. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 14.00